

30 august 2011
Rådet for sykepleieetikk
Norsk sykepleierforbund

Helse og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

postmottak@hod.dep.no

Høring – Rapport om pasienters og pårørendes rolle i tilsynssaker **Anbefalte tiltak som krever lovendringer**

- *Et enstemmig utvalg foreslår at pasienter/pårørende gis utvidet innsyns- og uttalerett i tilsynssaker som behandles av Helsetilsynet i fylket, selv om de i juridisk forstand ikke er "parter" i saken.*

Rådet for sykepleieetikk støtter sterkt dette forslaget, da vi har mottatt flere saker der særlig pårørende har blitt avvist og opplever seg krenket ved å ikke bli spurt om sin forståelse og behov, eller informert . Vi anbefaler at pårørende blir informert om sine rettigheter om innsyns- og uttalerett hvis dette blir vedtatt.

- *Et flertall i utvalget foreslår at pasienter/pårørende også gis en klagerett på Helsetilsynet i fylkets avgjørelse. Mindretallet tror imidlertid ikke på at en klageadgang vil bidra vesentlig til å bedre kvaliteten og pasientsikkerheten i helsetjenesten.*

Rådet for sykepleieetikk har i flere saker fått erfaring for at saken får et annet resultat etter drøfting i Helsetilsynet sentralt. Vi støtter etablering av denne klageretten, da vi vet den kan hjelpe enkeltpersoners opplevelse av rettferdighet, sikkerhet og verdighet.

- *Et enstemmig utvalg foreslår presisering i lovtekst av gjeldende rett om at anmodning om vurdering av pliktbrudd også gjelder systemfeil.*
Vi har en forståelse av at pliktbrudd oftest refererer til systemnivå, fremfor en ansvarliggjøring av både system og person der alvorlige feil er begått. Forslaget støttes.
- *Et enstemmig utvalg anbefaler departementet om å vurdere om helsetjenesten bør pålegges en plikt til tidlig etter en uheldig hendelse har skjedd å informere pasienter/pårørende om hva som har skjedd, hvorfor det skjedde og hva som gjøres for å hindre at noe lignende skjer igjen.*

Det er et avgjørende viktig punkt som utrolig nok ikke har vært ivare tatt tidligere. Både i et forbyggende og helsefremmende perspektiv er det avgjørende viktig å kjenne mest mulig til fakta, og konsekvenser av disse. Det er nærliggende å referere til hvilke tiltak og faglige råd som ble knyttet til pårørendearbeidet etter 22 juli, noe som kan være like relevant ved enkeltmenneskers og familiers katastrofe ved brå uventet død i sykehus og andre uheldige hendelser og alvorlige feil.

Det er i tillegg viktig å ta hensyn til at i mange saker må det kartlegges om pasient og pårørende har sammenfallende interesser.

Hovedbegrunnelsene for forslagene viser til

Økt involvering av pasient/pårørende vil gi økt tillit til helsetilsynets saksbehandling.

Denne tilliten kan nok være et viktig og velbegrunnet motiv, men vi savner formuleringer om pasienthensyn der respekten for det enkelte menneskets liv og iboende verdighet er selve hovedbegrunnelsen, samt de forebyggende og helsefremmende begrunnelser for den/de det gjelder.

Samfunnet forventer at økt involvering for brukere, pasienter/pårørende er godt begrunnet med de mange tilleggslidelser og unødige belastninger mange har blitt påført ved å bli holdt utenfor.

Mer ensartet praksis i fylkene og flere riktige avgjørelser er viktig for troverdighet og tillit.

På vegne av Rådet for sykepleieetikk NSF

Marie Aakre, Leder